

Overzicht van roze ouderschapsvormen

Dit werk valt onder een Creative Commons
Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen
4.0 Internationaal-licentie.

**MEER DAN
GEWENST**

Inleiding en disclaimer

Hierbij een overzicht van de meest voorkomende (roze) ouderschapsvormen. Het is geen volledig overzicht; de mogelijkheden voor roze wensouders om kinderen te krijgen ontwikkelen zich voortdurend.

De manier waarop de gezinnen juridisch vorm krijgen is sterk afhankelijk van het wel/niet gehuwd of partner geregistreerd zijn, de nationaliteit van de betrokkenen en de volgorde der dingen. Bovendien verandert de regelgeving regelmatig.

In deze brochure worden varianten genoemd. Vaak zijn er nog vele andere varianten mogelijk.

Baseer je beslissing dus nooit alleen op dit overzicht, maar win altijd persoonlijk advies in bij ervaren en gespecialiseerde advocaten of notarissen; maatwerk is nodig!

Meer dan Gewenst en de makers van dit overzicht aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor fouten in dit overzicht of fouten in het gebruik van dit overzicht. Omdat deze uitleg (en dit overzicht) niet volledig kan zijn kun je er geen rechten aan ontlelen.

De meest recente versie van dit document vind je op:
www.meerdangewenst.nl/roze-ouderschapsvormen

Staatscommissie Herijking Ouderschap

In december 2016 heeft deze Staatscommissie in haar rapport “Kind en Ouders in de 21ste eeuw” vergaande aanbevelingen gedaan onder andere ten aanzien van: het meeroudergezin en het draagmoederschap.

- 1) Het meeroudergezin
- 2) Het draagmoederschap

Dit rapport staat op:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/12/07/rapport-van-de-staatscommissie-herijking-ouderschap-kind-en-ouders-in-de-21ste-eeuw>

**De aanbevelingen zijn nog niet in een wetsvoorstel overgenomen.
In dit document verwijzen we soms naar deze aanbevelingen.**

Om het overzicht beter te kunnen begrijpen willen we je kort twee termen uitleggen: *Ouderschap* en *Gezag*.

Ouderschap (de juridische term ouderschap)

Ouderschap duurt een leven lang; het is de juridische band tussen ouders en kinderen. Het is een familieband met invloed op de keuze van de achternaam, het erfrecht en financiële zorgverplichting, en de mogelijkheid tot het krijgen van gezag over een kind. Ouderschap zorgt er bijvoorbeeld ook voor dat jouw moeder de juridische oma is van jouw kind.

Ouderschap kan op verschillende manier ontstaan:

- Voor de vrouw die een kind baart: door de geboorte.
- Voor mannen die met de geboortemoeder getrouwd of partner geregistreerd zijn: van rechtswege (automatisch).
- Voor vrouwen die met de geboortemoeder getrouwd of partner geregistreerd zijn, gebruik hebben gemaakt van een anonieme donor via een Nederlandse fertiliteitskliniek én die bij de geboorteaangifte (niet later) een speciale verklaring van de stichting Donorgegevens kunnen overleggen: van rechtswege (semi-automatisch). Deze verklaring krijg je alleen als je zwanger raakt via een Nederlandse fertiliteitskliniek en een onbekende maar geregistreerde donor hebt.
- Voor vrouwen en mannen door erkenning bij de burgerlijke stand (met toestemming van de geboortemoeder).
- Voor vrouwen en mannen door vaststelling van het ouderschap door de rechter.
- Door alle soorten van adoptie: (inter)nationaal, duomoeder / duovader-adoptie.

Een kind heeft maximaal twee juridische ouders. Zijn deze posities ingevuld dan is er dus geen ruimte meer voor een extra ouder. Ouderschap is zo goed als onomkeerbaar. Je bent het **voor je hele leven**.

 In dit document hebben we juridische ouderschap aangegeven met een blauw gevuld balkje

Gezag

Het gezag over een kind is tijdelijk. Gezag eindigt zodra het kind 18 jaar is en kan bovendien voor die tijd ook door de rechter worden gewijzigd. Het is echter niet iets waar je zelf (eenvoudig) afstand van kunt doen; die beslissingen zijn altijd aan de rechter.

Gezag is de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van een kind, een recht maar ook een plicht, in combinatie met een financiële onderhoudsplicht (die duurt meestal tot 21 jaar). Degene die gezag over een kind heeft, beheert ook de bezittingen van dat kind en draagt tot het kind 16 jaar is de wettelijke aansprakelijkheid als het kind schade veroorzaakt.

Gezag kan op verschillende manieren ontstaan:

- Van rechtswege: afhankelijk van de situatie waarin het kind wordt geboren kan er een man of vrouw (echtgenoot of geregistreerd partner) naast de geboortemoeder zijn die gezag krijgt; de ongeboren vrucht/het kind mag op dat moment echter nog niet door iemand anders zijn erkend (als kind).
- Door een aantekening in het gezagsregister bij de griffie van de rechtbank op gezamenlijk verzoek (<https://www.rechtspraak.nl/uw-situatie/gezag>).
- Door een beschikking (uitspraak) van de rechter.

Gezag kan maar bij twee personen tegelijk berusten.

Een ouder kan ook het gezag hebben, maar dat hoeft niet. Iemand met gezag kan een ouder zijn, maar ook dat hoeft niet. De vrouw die een kind baart is normaal gesproken wel altijd een ouder met gezag. Haar echtgenote of geregistreerd partner is dit ook (maar deze is dan nog geen juridisch ouder).

 In dit document geven we gezag aan met paars omlijnd balkje

DONOREN

A-donoren (Absoluut Anoniem)

- Deze donoren zijn en blijven voor het kind en de moeder helemaal anoniem.
- In 2004 heeft de Nederlandse wetgever bepaald dat Nederlandse klinieken geen sperma van anonieme donoren meer mogen gebruiken voor inseminaties. De meeste kinderen van A- donoren zijn dus verwekt voor 2004. In het buitenland (o.a. België en Denemarken) werken klinieken nog wel met sperma van anonieme donoren. Er zijn ook buitenlandse spermabanken die voor thuisinseminaties sperma van anonieme donoren leveren. Voor Nederlandse klinieken is het echter verboden daar gebruik van te maken.

B-donoren (uiteindelijk Bekende donor)

- Een donor die bij de inseminatie (via de Nederlandse kliniek) onbekend is voor de moeder, maar van wie de identiteit later wel kan worden vrijgegeven aan het kind. De donor heeft hiermee ingestemd. Uiteindelijk kan het dus een bekende donor worden.
- Sperma dat je zelf via internet uit het buitenland bestelt, wordt voor de Nederlandse wet niet als van een B-donor gezien, ook niet als het wordt aangeboden als 'sperma van een bekende donor'. Van rechtsweg ouderschap is dan niet mogelijk, want de stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting geeft de verklaring dan niet af. Het kind kan ook niet vanaf 12 jaar gegevens opvragen en tevens ontbreekt de garantie dat de gegevens later nog beschikbaar zijn. Mogelijk houdt de buitenlandse spermabank een register bij, maar als de spermabank bijvoorbeeld ophoudt te bestaan, is het onzeker of het register wel blijft voortbestaan. Ook je kind kan dan de informatie niet krijgen.
- Wanneer een kind nu ontstaat door inseminatie bij een Nederlandse kliniek, is dit van een B-donor of een C-donor.

- B-donoren worden geregistreerd door de stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting*, zodat het verwekte kind later zijn/haar afkomst kan achterhalen. Het donorkind kan op 12-jarige leeftijd een aantal basisgegevens over zijn/haar donor opvragen, zoals uiterlijk, beroep, burgerlijke staat, gezinssamenstelling en karaktertrekken zoals de donor die opgaf op het moment van de donatie. Die gegevens zijn dan dus wel minstens 12 jaar oud.
- Vanaf 16 jaar mag een kind de persoonsgegevens opvragen, zoals voor- en achternaam, geboortedatum, adres en woonplaats. Er is geen garantie dat de stichting Donorgegevens dan nog over een actueel adres beschikt.
- Een B-donor kan uiteindelijk toch weigeren dat zijn gegevens worden verstrekt. De stichting Donorgegevens bepaalt welk belang het zwaarste weegt: dat van het kind of dat van de donor. Het belang van het kind staat daarbij meestal voorop.

* <https://www.donorgegevens.nl>

C-donoren (Contact donor)

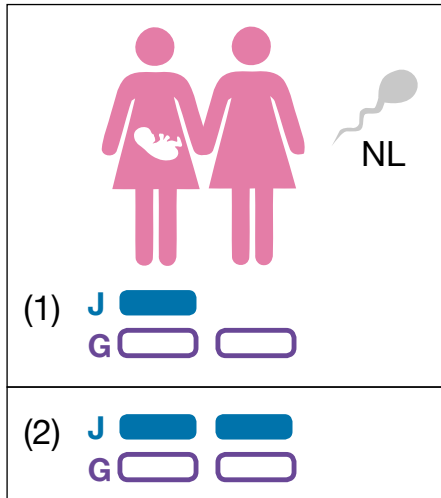
- C-donoren zoek je zelf. Het is niet eenvoudig om een donor te vinden; ze worden vaak in vrienden- of familiekring gevonden. Er zijn allerlei motivaties voor mannen om donor te worden. Eén van de veel voorkomende redenen is dat de donor een ander willen helpen. Ook de wens om een (beperkte) vader rol te vervullen of de genen door te geven kan meespelen.
- De mate van bekendheid (contact) van de C-donor wordt door de donor en de moeder(s) zelf bepaald. Sommige moeder(s) maken de identiteit pas bekend als het kind wat ouder is. In de meeste gevallen is de donor al vanaf de geboorte aanwezig in het leven of wordt hij zelfs ook juridisch de vader. Of het kind de donor echt leert kennen hangt dus van de onderlinge afspraken af en van de vraag of de moeder(s) en donor er in slagen om ook al die jaren (goed) contact te blijven houden.

- Het sperma van C-donoren wordt meestal gebruikt voor thuisinseminaties, die worden dan niet geregistreerd bij de stichting Donorgegevens*. Zorg dus dat voldoende mensen weten wie de donor is, of neem dit op in je testament, anders heb je later onbedoeld alsnog een onbekende donor, bijvoorbeeld als je als moeder jong overlijdt. De naam van de C-donor kan ook worden opgenomen in de duomoeder-adoptiebeschikking en mogelijk in de toekomst in het ROG-register (Register OntstaansGeschiedenis, aanbevolen in december 2016 door de Staatscommissie Herijking Ouderschap, (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/12/07/rapport-van-de-staatscommissie-herijking-ouderschap-kind-en-ouders-in-de-21ste-eeuw>))

* <https://www.donorgegevens.nl>

B-DONOR VIA FERTILITEITSKLINIEK (NL)

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**

De niet-geboortemoeder/ duomoeder/ meemoeder*

Kan automatisch **juridisch ouder** worden a) als de donor anoniem is en de moeder bij de geboorte-aangifte de vereiste verklaring van de stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting (DKB) aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kan overleggen. Als zij dit niet wil of kan, kan zij **juridisch ouder** worden via b) erkenning of c) duomoeder-adoptie *

Heeft **gezag** als zij, ten tijde van de geboorte, met de geboortemoeder is gehuwd of partner geregistreerd; een samenlevingscontract is geen partner-registratie***

Variant (1)

Eén moeder heeft **juridisch ouderschap**, twee moeders met **gezag**

Variant (2)

Twee moeders met **juridisch ouderschap** en **gezag**

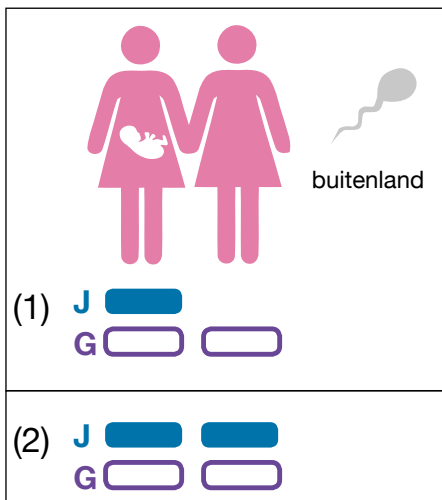
* Voor zowel *juridisch ouderschap* als *gezag* van de niet-geboortemoeder geldt dat er geen erkennende vader mag zijn

** De keuze voor één van deze drie opties is onomkeerbaar! Win advies in bij een deskundig advocaat of notaris

*** Vraag voor alle andere gevallen advies aan een deskundig advocaat of notaris

NB: Voor moeders met een niet-Nederlandse nationaliteit gaat bovenstaande niet (altijd) op.

BEKENDE OF ANONIEME DONOR VIA FERTILITEITSKLINIEK (BUITENLAND) OF VIA THUISINSEMINATIE MET SPERMA VAN EEN BUITENLANDSE SPERMABANK

Variant (1)

Eén moeder heeft **juridisch ouderschap**, twee moeders met **gezag**

Variant (2)

Twee moeders met **juridisch ouderschap** en **gezag**

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**

De niet-geboortemoeder/ duomoeder/ meemoeder *

Kan nooit automatisch juridisch ouder worden. Zij kan **juridisch ouder** worden via a) erkenning of b) duomoeder-adoptie**

Heeft **gezag** als zij ten tijde van de geboorte is gehuwd of partner geregistreerd met de geboortemoeder; een samenlevingscontract is geen partner-registratie***

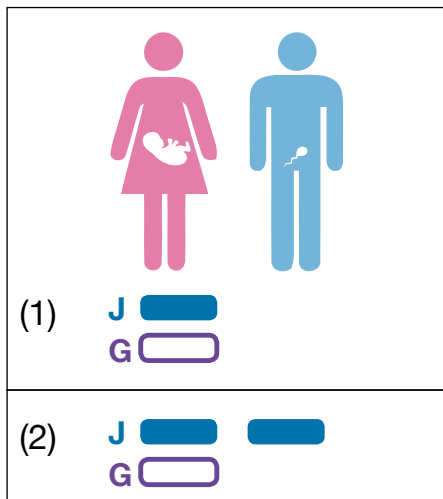
* Voor zowel *juridisch ouderschap* als *gezag* van de niet-geboortemoeder geldt dat er geen *erkennende vader* mag zijn

** De keuze voor één van deze twee opties is *onomkeerbaar*! Ook spelen hier de *nationaliteit* en *buitenlandse wetgeving* een rol. Win advies in aan een *deskundig advocaat* of *notaris*

*** Vraag voor alle andere gevallen advies aan een *deskundig advocaat* of *notaris*

NB: Denk er om dat je bij het gebruik van sperma van een buitenlandse (bekende) donor te maken kunt krijgen met buitenlandse rechtsregels die heel anders kunnen zijn dan de Nederlandse regels. Vraag *tijdig advies*!

CONTACT (BEKENDE) DONOR OP AFSTAND: 1 vrouw + 1 man

Variant (1)

Alleen de moeder heeft **juridisch ouderschap** en **gezag**

Variant (2)

De moeder met **juridisch ouderschap** en **gezag**, de donor heeft **juridisch ouderschap**

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**.

De contactdonor op afstand of C-plus donor

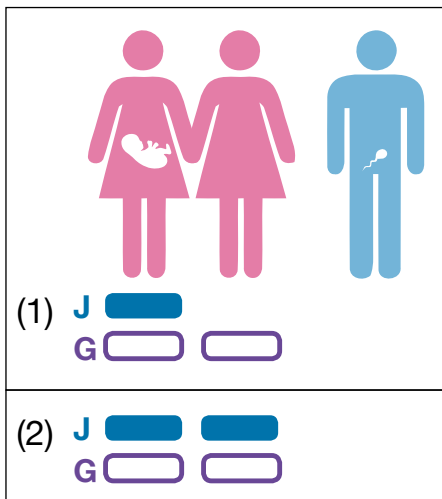
Variant 1:* Met de donor is afgesproken dat hij het kind **niet zal erkennen** en dat hij **geen gezag** krijgt

Variant 2: Met de donor is afgesproken dat hij het kind **wel zal erkennen**, maar **geen gezag** krijgt.

** Bedenk heel goed dat de moeder op elk moment kan besluiten om het juridisch ouderschap en/of het gezag met iemand anders dan de donor te delen.*

De moeder heeft alle zeggenschap; zij kan bijv. met het kind verhuizen. Realiseer je dat ook het afdwingen van contact met het kind door de donor niet eenvoudig is omdat Family Life moet worden aangetoond. Daarentegen kan - ondanks schriftelijke afspraken - de donor als hij toch een band opbouwt met het kind, wel erkenning afdwingen en medegezag en omgang vragen aan de rechter. De feitelijke situatie is dus naast de afspraken ook van belang. Continuïteit in contact is mede bepalend.

CONTACT (BEKENDE) DONOR OP AFSTAND: 2 vrouwen + 1 man

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**

De niet-geboortemoeder*

Kan niet automatisch **juridisch ouder** worden. Zij kan uitsluitend juridisch ouder worden via a) erkenning, b) duomoeder-adoptie**. Heeft **gezag** als zij ten tijde van de geboorte is gehuwd of partner geregistreerd met de geboortemoeder; een samenlevingscontract is geen partnerregistratie***

De donor****

Met de donor is afgesproken dat hij het kind **niet zal erkennen** en dat hij **geen gezag** krijgt

Variant (1)

Eén moeder heeft **juridisch ouderschap**, twee moeders met **gezag**

Variant (2)

Twee moeders met **juridisch ouderschap** én **gezamenlijk gezag**

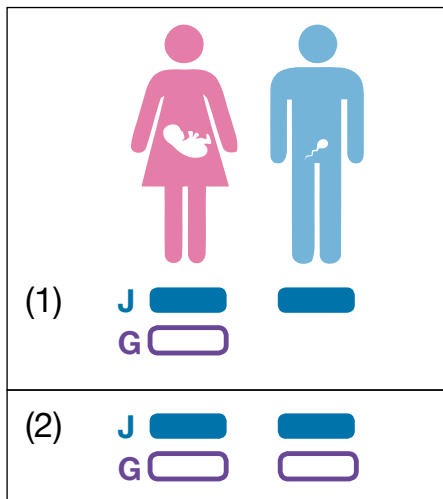
* Voor automatisch gezag van de niet-geboortemoeder (zie boven) geldt dat er geen erkennende vader mag zijn

** De keuze voor één van deze twee opties is onomkeerbaar! Win advies in aan een deskundig advocaat of notaris

*** Vraag voor alle andere gevallen advies aan een deskundig advocaat of notaris

**** Zie ook de opmerkingen op de vorige bladzijde

CO-ouderschap: 1 vrouw + 1 man (opvoedovereenkomst)

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**

De vader*

Erkent de ongeboren vrucht of het kind met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**.

Vraagt na erkenning en na de geboorte met toestemming van en samen met de moeder **gezamenlijk gezag** aan:

(<https://www.rechtspraak.nl/uw-situatie/gezag>). Er wordt dan een aantekening gemaakt in het centraal gezagsregister (variant 2)**.

Variant (1)

Eén moeder heeft **juridisch ouderschap**, de vader heeft **juridisch ouderschap**

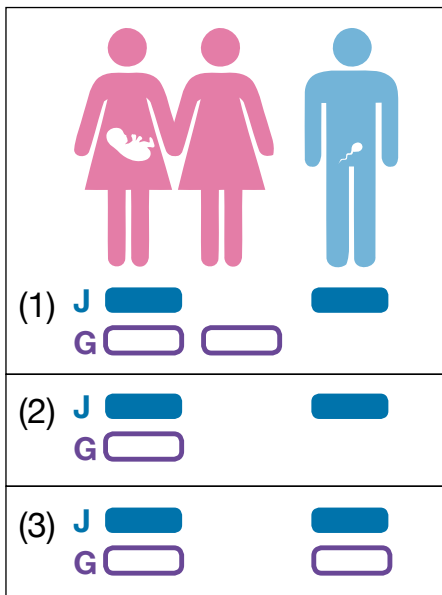
Variant (2)

De moeder en vader hebben beiden **juridisch ouderschap** en **gezag**

** Bedenk heel goed dat de moeder vóór de erkenning kan besluiten om de genetische vader toch niet te laten erkennen of om zelfs iemand anders te laten erkennen. De genetische vader wordt dan geen ouder.*

*** Realiseer je dat je zonder gezag géén zeggenschap hebt en je dus geen opvoedbeslissingen kan nemen (waardoor moeder met kind kan verhuizen)*

CO-ouderschap: 2 vrouwen + 1 man (intentioneel meeroudergezin)

Variant (1) Eén moeder en de vader met **juridisch ouderschap**; en beide moeders met **gezag**;

Variant (2 en 3) Eén moeder met **juridisch ouderschap** en **gezag**; (2) vader met **juridisch ouderschap** of (3) met **juridisch ouderschap** en **gezag**

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**.

De niet-geboortemoeder/ duomoeder/ meemoeder

Variant 1: De moeders zijn getrouwd of hebben een geregistreerd partnerschap. Hierdoor krijgt de niet-geboortemoeder bij de geboorte automatisch **gezag**, tenzij het kind vóór de geboorte is erkend door de vader. Een huwelijk of partnerschap is niet hetzelfde is als een samenlevingscontract.

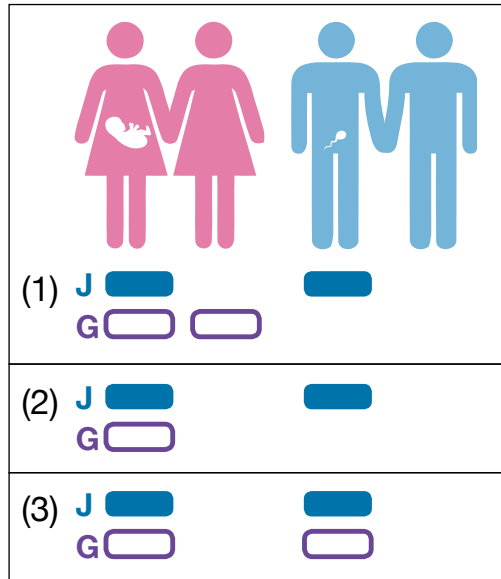
De vader

Variant 1: Erkent na de geboorte het kind met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**. Het gezamenlijk **gezag** ligt bij de moeders.

Variant 2: Erkent de ongeboren vrucht met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**.

Variant 3: Vraagt na erkenning van de ongeboren vrucht (dus vóór de geboorte) en na de geboorte met toestemming van en samen met de biologische moeder gezamenlijk gezag aan bij de griffie van de rechtbank. Er wordt dan een aantekening gemaakt in het centraal gezagsregister (<https://www.rechtspraak.nl/uw-situatie/gezag>).

CO-ouderschap: 2 vrouwen + 2 mannen (intentioneel meeroudergezin)

Variant (1) Eén moeder en de vader met **juridisch ouderschap**; en beide moeders met **gezag**; *Variant (2 en 3)* Eén moeder met **juridisch ouderschap** en **gezag**; (2) vader met **juridisch ouderschap** of (3) met **juridisch ouderschap** en **gezag**

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**

De niet-geboortemoeder/ duomoeder/ meemoeder

Variant 1: De moeders zijn getrouwd of hebben een geregistreerd partnerschap. Hierdoor krijgt de niet-geboortemoeder bij de geboorte automatisch **gezag**, tenzij het kind is erkend door de donor (vóór de geboorte). Een huwelijk of partnerschap is niet hetzelfde als een samenlevingscontract.

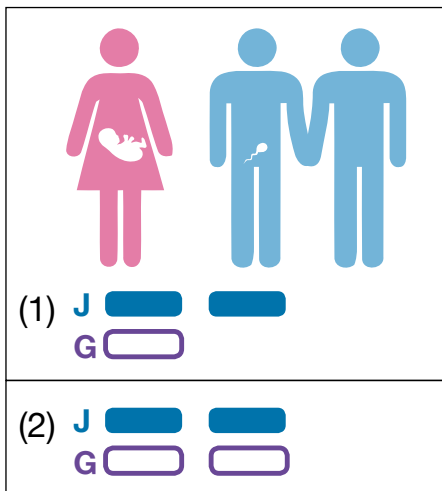
De vader / een van de vaders

Variant 1: Erkent na de geboorte het kind met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**

Variant 2: Erkent de ongeboren vrucht met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**

Variant 3: Vraagt na erkenning van de ongeboren vrucht (dus vóór de geboorte) en na de geboorte met toestemming van en samen met de biologische moeder **gezamenlijk gezag** aan bij de griffie van de rechtbank. Er wordt dan een aantekening gemaakt in het centraal gezagsregister (<https://www.rechtspraak.nl/uw-situatie/gezag>).

CO-ouderschap: 1 vrouw + 2 mannen (intentioneel meeroudergezin)

De geboortemoeder

Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**

De vader / een van de vaders

Variant 1: Erkent de ongeboren vrucht of na de geboorte het kind met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**

Variant 2: Vraagt na erkenning en na de geboorte met toestemming van en samen met de geboortemoeder **gezamenlijk gezag** aan bij de griffie van de rechtbank. Er wordt dan een aantekening gemaakt in het centraal gezagsregister.

Variant (1)

De moeder heeft **juridisch ouderschap** en **gezag**; de genetische vader heeft **juridisch ouderschap**

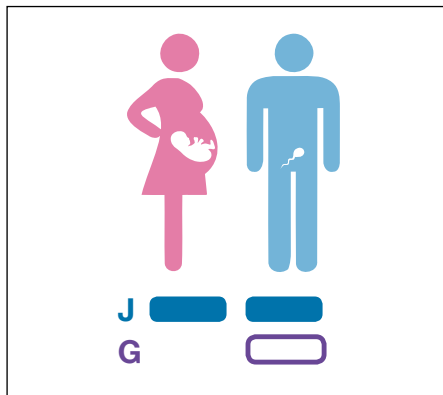
Variant (2)

De moeder en de genetische vader hebben beiden **juridisch ouderschap** en **gezag**

** Bedenk heel goed dat de moeder vóór de erkenning kan besluiten om de (genetische) vader toch niet te laten erkennen of om zelfs iemand anders te laten erkennen. De (genetische) vader wordt dan geen ouder.*

*** Realiseer je dat je zonder gezag géén zeggenschap hebt.*

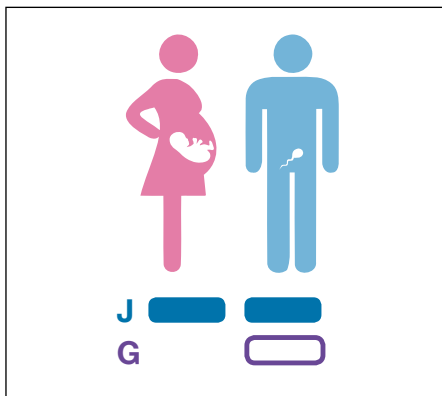
DRAAGMOEDER MET BEVALLING IN NL: 1 man

Eerste stappen

- Als de draagmoeder gehuwd is of een geregistreerd partnerschap heeft, zal haar echtgenoot c.q. geregistreerd partner automatisch **juridisch ouder** worden. Het juridisch ouderschap van de echtgenoot c.q. geregistreerd partner dient ontkend te worden door de rechtbank.
- Het vaderschap van de biologische vader kan door de rechtbank worden vastgesteld (werkt terug tot de geboorte van het kind) of de biologische vader kan met toestemming van de geboortemoeder van het kind erkennen. Hij is dan pas **juridisch vader** vanaf de geboorte.

Nota bene: Een draagmoeder die in Nederland bevalt, zal altijd op de geboorteakte terecht komen. Als de draagmoeder gehuwd is met een man, komt automatisch haar echtgenoot op de geboorteakte. De beschikking van de rechtbank met de ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot en eventueel de vaststelling van het vaderschap van de wensvader, zal op een extra akte bij de geboorteakte worden aangehecht.

De geboortemoeder (draagmoeder)

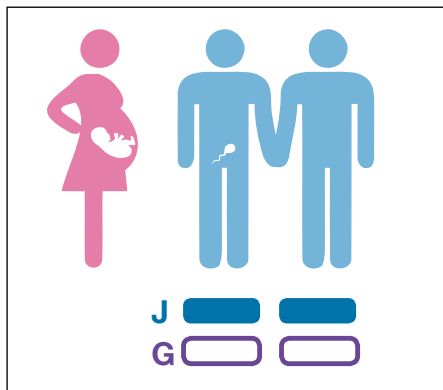
Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**. Via de rechtbank dient geregeld te worden dat de draagmoeder **geen juridisch ouderschap** heeft. De draagmoeder kan alleen haar juridisch ouderschap verliezen door adoptie door de tweede wensvader of door een wensmoeder van het kind nadat zijn/haar partner al juridisch vader van het kind is geworden. En die adoptie kan alleen als de geboortemoeder **geen gezag** meer heeft. Dit werkt dus niet als er maar één wensouder is. Als de wensouder alleen is, kan hij of zij alleen **juridisch ouder** worden via adoptie. Dat is een moeilijke weg, want dit ligt dan in de sfeer van een maatregel van de kinderscherming.

In deze situatie zal de draagmoeder altijd de juridische moeder van het kind blijven als de alleenstaande wensouder erkent. Alleen als de alleenstaande wensouder adopteert is dit niet het geval. Overigens geldt dit ook voor draagmoeders die in het buitenland bevallen. Ook zij blijven voor het Nederlandse recht altijd de juridische moeder van het kind, wat hun eigen nationale recht ook zegt.

De biologische vader

- Erkent de ongeboren vrucht of het kind met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**, mits geboortemoeder niet gehuwd of geregistreerd partner is met een man.
- Via de rechtbank dient geregeld te worden dat het **gezag** bij de biologische vader komt te liggen, zodra de wensvader juridisch vader is (de gezagswissel); dit kan niet via rechtspraak.nl.

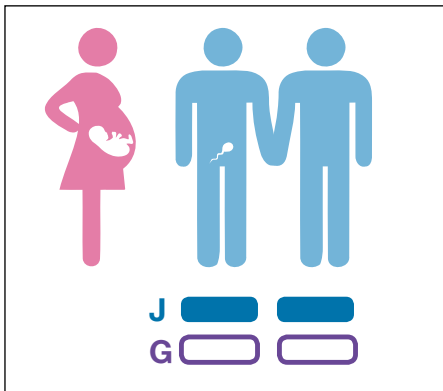
DRAAGMOEDER MET BEVALLING IN NL: 2 mannen

Eerste stappen naar het juridisch ouderschap van de wensouders

- Als de draagmoeder gehuwd is of een geregistreerd partnerschap heeft, zal haar echtgenoot c.q. geregistreerd partner automatisch **juridisch ouder** worden. Het juridisch ouderschap van de echtgenoot c.q. geregistreerd partner dient ontkend te worden door de rechtbank.
- Het vaderschap van de biologische vader kan door de rechtbank worden vastgesteld (werkt terug tot de geboorte van het kind) of de biologische vader kan met toestemming van de geboortemoeder het kind erkennen. Hij is dan pas vanaf het moment van erkenning de **juridische vader** van het kind.

Nota bene De draagmoeder die in Nederland bevalt, zal altijd op de geboorteakte terecht komen. Als de draagmoeder gehuwd is met een man, komt automatisch haar echtgenoot op de geboorteakte. De beschikking van de rechtbank met de ontkenning van het vaderschap van de echtgenoot en eventueel de vaststelling van het vaderschap van de wensvader en de adoptie door de tweede wensouder zal op een extra akte bij de geboorteakte worden aangehecht.

De geboortemoeder (draagmoeder)

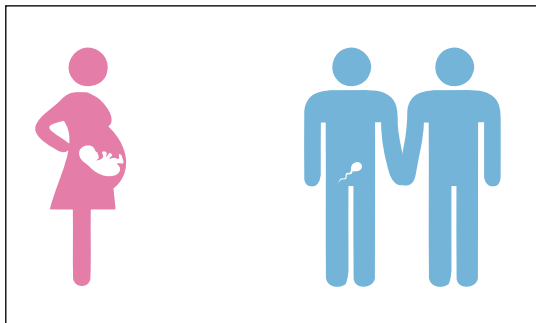
Is automatisch **juridisch ouder** en krijgt automatisch **gezag**. Via de rechtbank dient geregeld te worden dat de draagmoeder geen **juridisch ouderschap** heeft. De draagmoeder kan alleen haar juridisch ouderschap verliezen door adoptie door de tweede wensvader of door een wensmoeder van het kind nadat zijn/haar partner al juridisch vader van het kind is geworden. En die adoptie kan alleen als de geboortemoeder **geen gezag** heeft.

De biologische vader

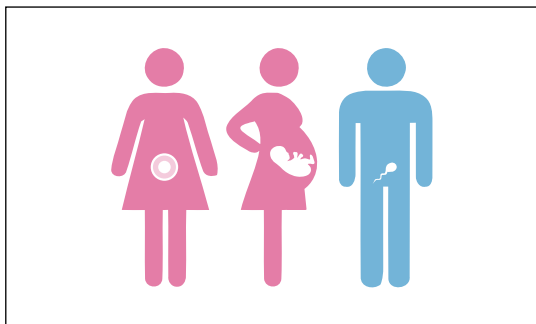
Erkent de ongeboren vrucht of het kind met toestemming van de moeder en wordt **juridisch ouder**, mits geboortemoeder niet gehuwd is met een man.

Via de rechtbank dient geregeld te worden dat het **gezag** bij de biologische vader komt te liggen, zodra de wensvader juridisch vader is.

DRAAGMOEDER MET BEVALLING BUITEN NEDERLAND

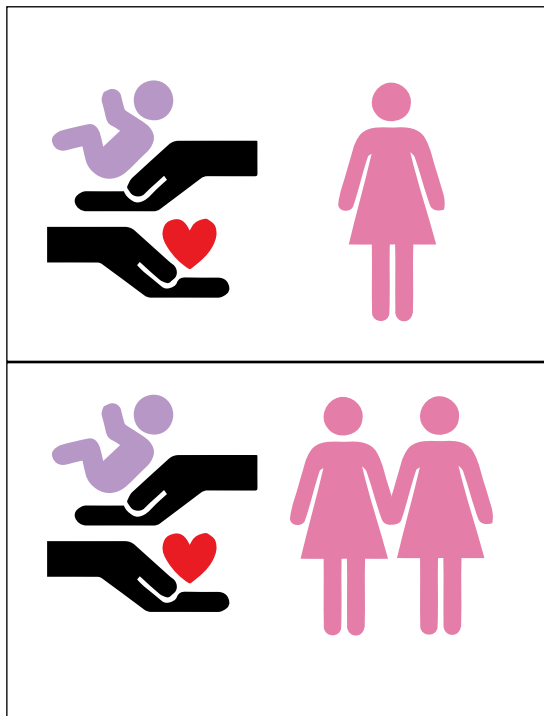
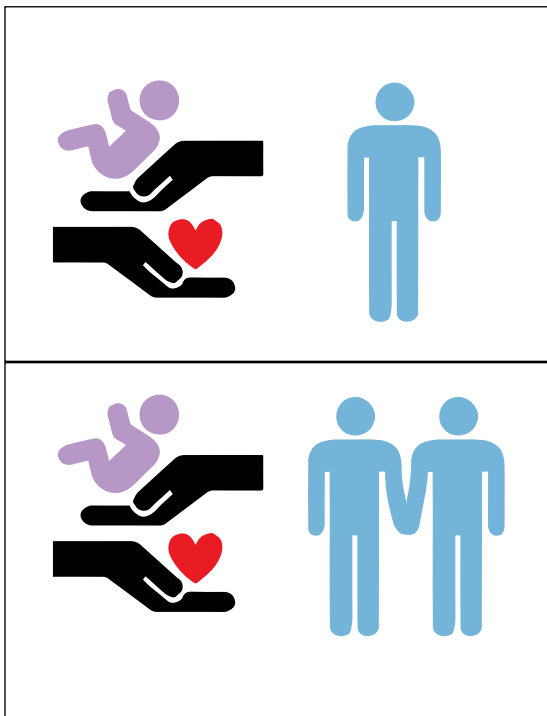

De regelgeving voor draagmoederschap met bevalling buiten Nederland is complex en verschillend per land of staat. Vraag in alle gevallen advies aan een deskundig advocaat of notaris.

ADOPTIE: door 1 of 2 mannen of door 1 of 2 vrouwen

De regelgeving voor adoptie is complex. Voor informatie over dit onderwerp verwijzen we je naar www.adoptie.nl.

Staatscommissie Herijking Ouderschap

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/12/07/rapport-van-de-staatscommissie-herijking-ouderschap-kind-en-ouders-in-de-21ste-eeuw>

De aanbevelingen zijn nog niet in een wetsvoorstel overgenomen. In dit document hebben we soms naar deze aanbevelingen verwezen.

Colofon

Dit document is mede tot stand gekomen dankzij:

- Hélène Faasen, voorheen notaris bij Faasen Grijmans
- Wilma Eusman, advocaat bij Advocatenkantoor De Binnenstad, www.binnenstadadvocaten.nl
- Nicoline Grijmans-Veenendaal, advocaat bij Grijmans Familierecht, www.grijmansfamilierecht.nl
- Sara Coster, kindერwenscoach, www.kindერwenscoach.nl
- Idee en samenstelling iconen: Sjors Wurpel; uitvoering: Theo Bakker
- Jongens in Vorm, www.ingridjongens.nl (vormgeving brochure)

Credits

- Adoption ontworpen door Luis Prado van het Noun Project
- Pregnant ontworpen door Andrew McKinley van het Noun Project

**MEER DAN
GEWENST**